

Rákosi elvtárs megvilágítja, hogy nem elég erősen fejlődik állatállományunk. Szövetkezeteink közül csak kevés ismerte fel az állattenyésztés jelentőségét és lehetőségeit. Pedig gazdag, jól működő szövetkezeteket aligha lehet viruló állattenyésztés nélkül elképzelni. Könyvtárosaink propagálják az állattenyésztéssel foglalkozó szakkönyveket. Ezekből könyvtáraink már régebben több példányt kaptak. Decemberben több mint 43.000 mezőgazdasági szakkönyvet szerzett be a Népkönyvtári Központ. Szétküldésük most van folyamatban. A körzeti könyvtárosok gondosan ügyeljenek arra, hogy termelőszövetkezeteink megfelelő példányszámot kapjanak. Jól nézzék meg, melyik könyvet hová küldik.

Helyes, ha egy-egy nagyobb tszcs-ben az állattenyésztésre vonatkozó szak- és szépirodalmi könyvekből kiállítást rendezünk, vagy a szakkörökön ilyeneket ismertetünk. megtárgyalunk.

Rákosi elvtárs a termelőszövetkezetek és gépállomások élenjáró dolgozóinak országos tanácskozásán is külön kiemelte az állattenyésztés fejlesztésének fontosságát és a munkafegyelem megszilárdításának jelentőségét. Könyvtárosaink feladata, jó agitációs érvekről, példákról gondoskodni a munkafegyelem megszilárdításához agitátoraink részére. A szépirodalom nevelő erejét itt igen jól lehet érvényesíteni.

Szövetkezeti parasztságunk nem nélkülözheti a könyveket. Ha azt akarja, hogy gazdag termést takarítson be, és hogy az állattenyésztés is magas hozammal gyarapíthassa jövedelmét, akkor fel kell használnia a könyvekben leírt tapasztalatokat, a szovjet biológiai tudomány legújabb eredményeit. Az irodalmi mű hőseinek lelkes, önfeláldozó példáján szilárdítsák meg a szövetkezetek a munkafegyelmet, tegyék szorosabbá kapcsolatukat a gépállomásokkal, könyvtáraik rendezzenek kiállításokat, ismertetéseket, felolvasásokat a legjobb szakmai és szépirodalmi művekből.

A könyv legyen valóban eszköze dolgozó parasztságunk felemelkedésének, legyen fegyver a mezőgazdaság szocialista fejlődését akadályozó osztályellenséggel szemben.

K. F.

Az olvasás irányítása

A könyvtár egész munkája arra irányul, hogy a lehető legteljesebben kielégítse az olvasók kultúrigényeit, segítse az olvasókat a legjobb, legaktuálisabb könyvek kiválogatásában.

E célból készíti a könyvtár a katalógust, az ajánló irodalmi jegyzékeket, a könyvtári plakátokat, ezéért rendez könyvkiállításokat, stb. Az olvasás irányításának legfontosabb módszere a könyvtáros közvetlen kapcsolata az olvasóval.

A körzeti és falusi könyvtárak olvasói között vannak kohoztagok, munkások, szakemberek, vannak felnőttek, ifjak és gyermekek, vannak, akik nagyon keveset olvasnak. A könyvtárosnak ismernie kell az olvasókat, felismerni, kinek milyen könyvre van szüksége, helyesen kell foglalkoznia minden olvasóval.

Vannak olvasók, akik a könyvtárostól több irányítást és segítséget kívánnak, vannak akik kevesebbet, vannak olvasók, akik jobb szeretik a könyvet maguk kiválasztani (katalógusok, bibliográfiai jegyzetek, a már korábban elolvasott könyv alapján baráti tanácsra, stb.). A könyvtárosnak meg kell találni azonban azokat a különböző formákat, amelyek alapján az olvasó olvasását irányítsa, áthassa ezt a munkát a bolsevik eszme, pártosság szellemével, alávetve a könyvek ajánlását a dolgozók kommunista nevelése feladatának.

Az összesoroz könyvtári dolgozók értekezletének (1948. március) határozatában megállapították:

„... a szovjet könyvtárosok legfontosabb feladatuknak tekintik a SzK(b)P Központi Bizottságának az ideológiai kérdésekről hozott történelmi határozatának szigorú végrehajtását, a könyvtári munka politikai színvonalának emelését, alárendelve ezeket a dolgozók kommunista nevelésének, az aktív harcot, a babonák és vallásos előítéletek kiküszöböléséért, továbbá a Szovjetunió népgazdaságának helyreállítására és fejlesztésére irányuló ötvenes tév teljesítésében és túlteljesítésében való közreműködést.”

Formailag a könyvtáros munkáját két részre lehet osztani: Az egyik rész a „technikai”, amely látható és amelyet egyesek hibásan a könyvtáros egyetlen munkájának tekintenek és a másik rész a pedagógiai, a nevelő, amely nem olyan szembetűnő, de a szovjet könyvtáros munkájának lényege. A könyv visszaadásánál és kikölcsönzésénél folytatott egyéni beszélgetések igen jelentősek agitációs, nevelő szempontból. Az olvasóval való folytonos beszélgetése során a könyvtáros megpróbálja kideríteni az olvasó érdeklődési körét, felfogását, fejlődésének fokát és a lehető legjobban kiválasztani számára a legmegfelelőbb könyvet. Az olvasás irányítása szükségessé teszi, hogy a könyvtáros megismerje az olvasó érdeklődési körét, ismerje az irodalmat, legyen pedagógiai tapasztalata.

Néha az olvasó olvasatlanul adja vissza a könyvet, arra hivatkozva, hogy számára nehéz, vagy érdektelen volt a könyv. Ez a könyvtáros rossz munkájának az eredménye, mert nem tudta az olvasó számára helyesen kiválasztani a könyvet, nem volt elég figyelmes az olvasóval szemben.

A kölcsönző a népkönyvtár legfelelősségteljesebb részlege. Éppen ezért könyvkölcsönzést nem szabad gyakorlatlan könyvtárosra bízni, aki nem ismeri eléggé az irodalmat és nem rendelkezik megfelelő pedagógiai gyakorlattal. Egyes városi és körzeti könyvtárak vezetői „méltóságukon alulnak” tekintik azt, hogy a kölcsönző puft mögé álljanak és könyvkölcsönzéssel foglalkozzanak. Feltétlenül szükséges, hogy a körzeti, városi könyvtár vezetője naponta legalább 3—4 órát a kölcsönzőben töltsön és gyakorlat közben tanítsa a könyvtárosokat az olvasás irányításának művészetére.

A könyvtárakban olyan olvasókkal is találkozunk, akik kizárólag szépirodalmat akarnak olvasni. A szépirodalomnak komoly nevelő jelentősége van, de nem szabad a dolgozók érdeklődését csak erre a körre korlátozni, arra kell törekedni, hogy olvasásuk sokoldalú legyen. Feltétlenül ki kell szélesíteni az olvasók érdeklődési körét a társadalmi-politikai, természettudományos, technikai, mezőgazdasági irodalom iránt. Adott esetben nagyon fontos, hogy a könyvtáros ki tudja választani és ajánlani azokat a könyveket, amelyek az olvasót tudományos irodalom olvasására nevelik.

A könyvtár komoly feladata az olvasás kultúrájának emelése. Meg kell ismertetni az olvasókkal az önálló olvasás módszereit, meg kell tanítani az olvasókat kivonatok készítésére, a jegyzetelésre stb. Segíteni kell az olvasót a kézikönyvek: szótárak, bibliográfiák, katalógusok használatában. Ilyen

segítségre nemcsak a kezdő olvasóknak van szükségük, hanem azoknak is, akik már régen használják a könyvtárat.

Különös gonddal kell foglalkozni azokkal az olvasókkal, akik önképzéssel foglalkoznak. Az önképzésnek egyre nagyobb jelentősége van. A könyvtárak szerepe az önképzéssel foglalkozó olvasók segítségével igen nagy. Ennek a segítségnek különböző formái vannak. Elsősorban fell kell kelteni az olvasókban az önképzés iránti szándékot: tudósok, írók példáján meg kell mutatni, milyen szerepet játszott életükben az önképzés. Azután meg kell ismertetni az olvasókat a bibliográfiákkal, katalógusokkal, ajánló irodalomjegyzékekkel, az olvasói tervek használatával. Ha pedig az olvasó már kiválasztotta azt a területet, amit tanulmányozni fog, feltétlenül el kell látni a megfelelő könyvekkel, szótárakkal, népszerű irodalommal. S egyéni olvasói tervet kell összeállítani számára.

Segíteni az olvasóknak az önálló olvasás megszervezésében, ez a könyvtár egyik legfontosabb feladata.

Ennek a feladatnak megoldására a könyvtárosok a kölcsönzőben megbeszéléseket tartanak az olvasókkal az önálló olvasás módszereiről, az önképzéssel foglalkozó olvasók számára megszervezik a szakemberek tanácsadását. Ezek nemcsak a tanulmányozott kérdés lényegét magyarázzák meg, hanem konkrét példákkal a gyakorlatban is megtanítják az olvasókat a könyv elmélyült és önálló olvasásának módszerére.

Részlet Potapov—Szfonov: „Könyvtári munka a körzetben” című könyvből. A mű most jelent meg az Országos Könyvtári Központ kiadásában.

A szigetvári könyvtáros

Húszesztendős, vékony, szőke lány Jakobi Edit, a szigetvári körzeti könyvtár munkatársa. Szőke haját szalaggal köti hátra, a szalag azonban munka közben rendszerint leoldódik. Oly önfelelten dolgozik, hogy észre sem veszi a megugrott szalagot, pedig nem is olyan régen még a szalagot bizonyosan többre értékelte volna, mint a könyvtár tágas, szép irodáját és a töméntelen könyvet, amelyek között és amelyekkel napi munkáját végzi. Hiszen négy éve sincs még, hogy napdíjak legnagyobb részét abban a kis szőlőben töltötte, amelyet apja — az egykori siklői napszámos — kapott a népi demokráciától. Persze, egy kicsit azért túlzott ez a feltevés a szalagokról és a könyvekről, mert Edit édesapja ebben az időben már aktív szakszervezeti vezető volt és esténként, amikor találkozott leányával, már nemcsak a szőlőről beszéltek, meg a kis család ügyes-bajos dolgairól, hanem a nagy család gondjáról-örömről, az ország ügyeiről is.

— Es mit gondol — mondja Jakobi Edit visszaemlékezve életének erre a korszakára, amelynek csak négy esztendeje, s amely mégis oly távolinak tűnik már — lehet e szabadszemmel végigtüntetni az országot? Nem lehet! Azok a könyvek, amelyeket édesapámtól kaptam, mintegy a beszélgetések kiegészítéseképpen és amelyekben a Fárt tanításait olvashattam az emberi világról, s a mi népünkről, olyanok voltak számomra, mint a mikroszkóp. Sok mindent megláttam magam is, hiszen Siklós sincs kívül a világon, de a jó könyvek megmutatták az egyes kérdések részleteit, s ami még ennél is fontosabb: az összefüggéseket . . .